

PINTAR I ESCRIURE

Montserrat Guillamón
Psicòleg especialista en Psicologia Clínica

De què parlarem?

- ✓ El camí del traç a l'escriptura. La grafomotricitat.
- ✓ L'activitat grafomotora.
- ✓ Passos en el procés grafomotor:
 - ✓ Vivenciar el traç (3ª dimensió)
 - ✓ Interioritzar el traç (3ª dimensió)
 - ✓ Representació (2ª dimensió)
- ✓ Característiques del traç.
- ✓ En que ens hem de fixar quan utilitzen els estris per pintar?
- ✓ Dificultats que podem trobar en l'ús dels estris per pintar?
- ✓ Estratègies.

El camí del traç a l'escriptura. La grafomotricitat

La **grafomotricitat** és la capacitat de l'infant d'aprendre a controlar el seu cos, els seus moviments, la seva destresa i la seva coordinació manual amb l'objectiu de pintar, dibuixar i escriure.

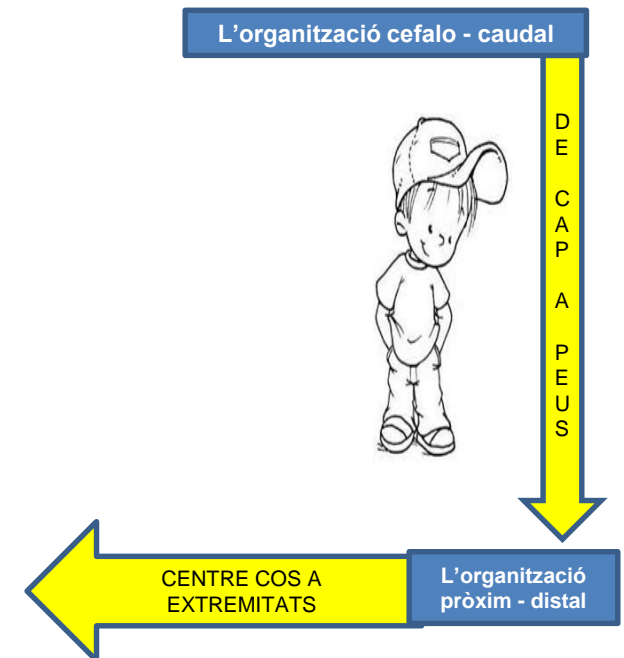
Molt important: per passar del traç a l'escriptura els infants fan un recorregut evolutiu complex que requereix de moltes experiències i descobriments previs, com per exemple agafar el llapis, fer un gargot, fer dibuixos a la sorra de la platja, etc.

Aquest procés d'aprenentatge permetrà a l'infant a realitzar la representació gràfica (pintar, dibuixar).

Explicació:

- **La maduració de l'infant** es fa de forma seqüenciada i seguint els 2 eixos:
 - **Llei cefalo-caudal (de cap a peus)** (exemple: l'infant primer aguanta el cap, després el tronc que el permet seure i seguidament les cames que el permeten gatejar i caminar)
 - **Llei pròxim-distal (centre cos a extremitats)** (exemple: coordinem tronc, després braços, seguidament mans i finalment la precisió amb els dits per agafar coses)

- **Posició de l'infant** (exemples: estirat, dret, assegut ...)
- **Suports emprats** (exemples: terra, paret, pissarra, taula...)
- **Elements utilitzats:**
 - **El propi cos** (exemple: mans, peus..)
 - **Estris** (exemple: esponges, cotó fluix, pinzells gruixuts, tampons, guixos, ceres, llapis, retoladors...)

Passos en el procés grafo-motor

1. Vivenciar el traç (3ª dimensió)

1. Interioritzar (3ª dimensió)

1. Representar (2ª dimensió)

Passos en el procés grafo-motor

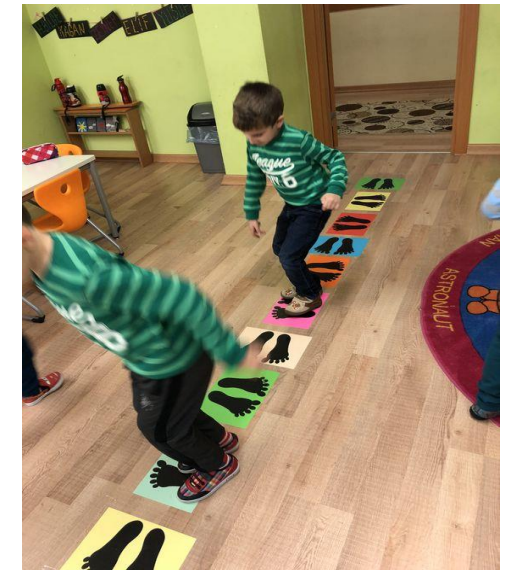
- **1er Pas: Vivenciar el traç (3ª dimensió):** Seguir camins, fer un recorregut, fer formes amb el cos (rodones amb els peus de tots els infants...)

<https://www.otragranada.org/spip.php?article672>

<https://sofiapirillo.com/juegos-de-estimulacion-motriz-para-crear-en-casa/>

<http://laclasedemiren.blogspot.com/2017/11/paneles-de-psicomotricidad-lateralidad.html>

Passos en el procés grafo-motor

- **2on Pas: Interioritzar (3ª dimensió) :** Amb objectes representar traços en la sorra, amb taps, amb pedres, amb altres elements. (material concret)

<https://sempreclarisse.blogspot.com/search/label/Motricidade%20Fina>

<https://secretosdemamaoficial.wpcostaging.com/2020/03/13/planning-yomequedoencasa>

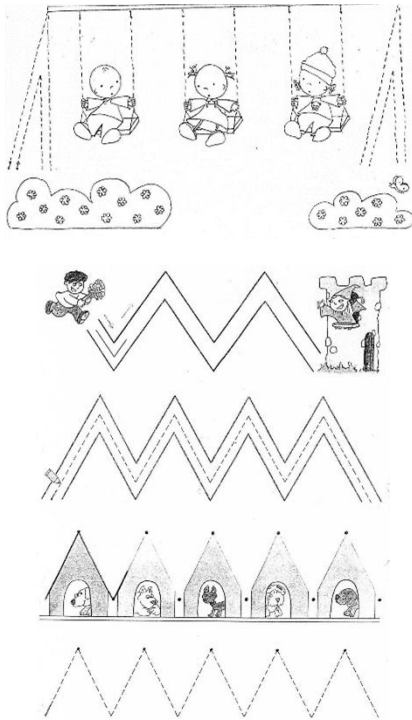
<https://www.pinterest.es/mehryfarahmand/created/>

Goula - Pre-escritura, set de 4 tableros de madera (Diset 55011) , color/modelo surtido

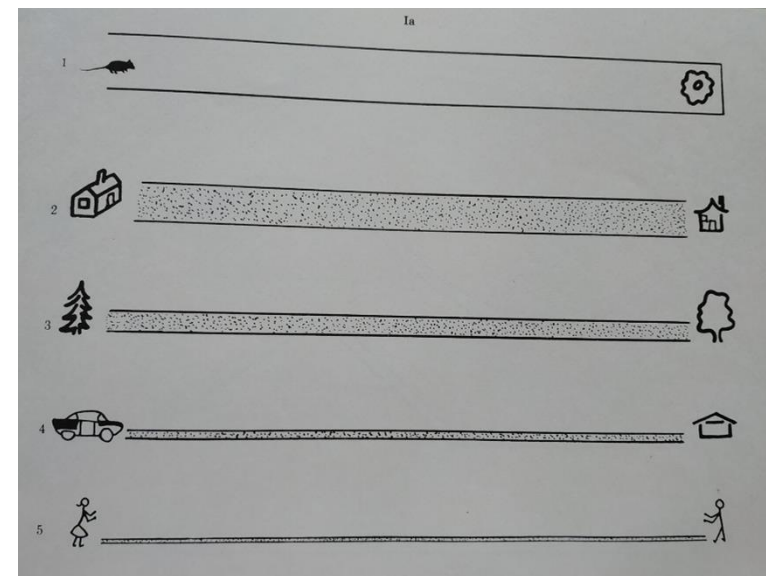
Passos en el procés grafo-motor

- **3: Representar (2ª dimensió):** Representar en diferents medis: pisarra, paper, etc (material gràfic)

<https://liandobartulos.com/test-de-frostig-coordinacion-viso-motora/>

Basat en el Mètode de Desenvolupament de la Percepció Visual de FROSTIG.

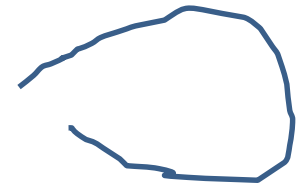
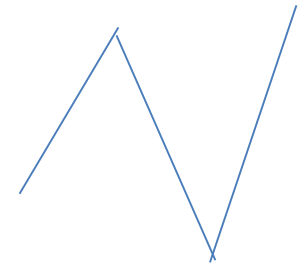
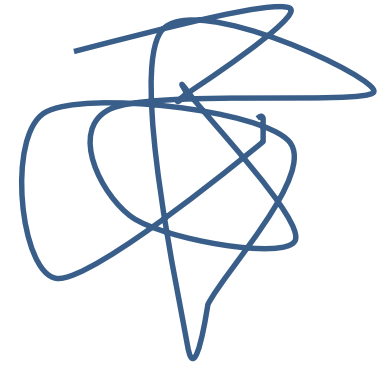

<https://vdocuments.mx/reader/full/frostig-test>

Característiques del traç

Els traços són el resultat de l'activitat grafo-motora de l'infant i poden destacar diferents aspectes:

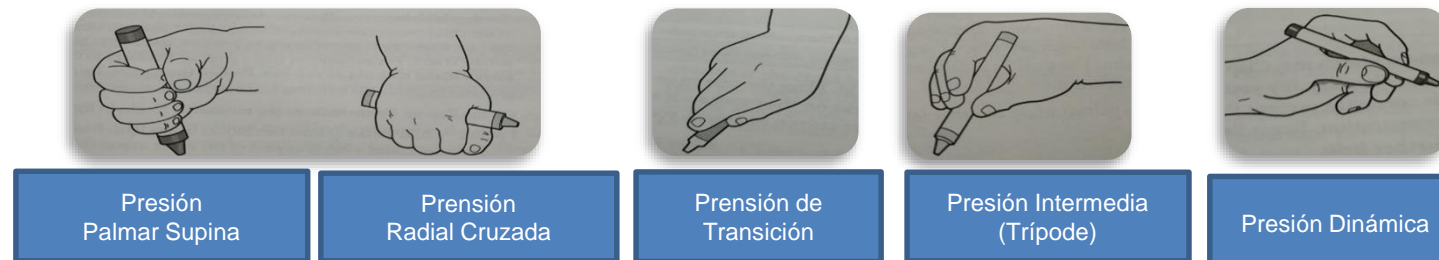
- **La forma** (lineals, ondulants, tensos, distesos, oberts, tancats...)
- **La posició** (vertical, horitzontal, inclinada, invertida...)
- **La direccionalitat i organització en l'espai** (li dedicarem el proper power point que anomenarem **Anem a Pintar. PART 2. L'organització espacial**, per parlar d'això en concret)

En que ens hem de fixar quan utilitzen els estris per pintar?

- **Prensió del traç:** grau de maduració de l'infant a l'hora d'agafar el llapis.

EVOLUCIÓ DE LA PRENSIÓ

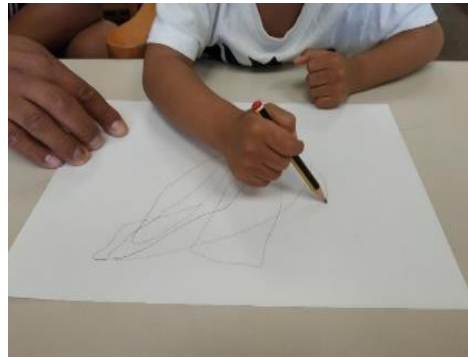
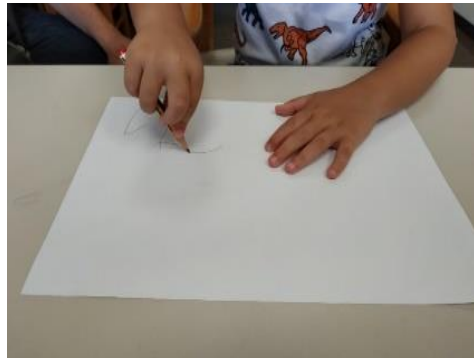

- **Precisió del traç:** grau de constància, simetria i regularitat de la representació gràfica.
- **Força del traç:** grau de força del traç: forta, dèbil, normal.
- **Qualitat del traç:** nítid, brut, angulós, arrodonit, amb interrupcions, etc.
- **Direccionalitat del traç:** capacitat d'organitzar-se al paper per realitzar un traç correcte (un exemple pot ser aquells infants que giren la fulla per dibuixar).

Dificultats que podem trobar en l'ús dels estris per pintar?

- Dificultats en agafar el llapis (alteracions en la pressió)
- Intensitats de la pressió del traç en el paper (com per exemple la pressió excessiva, moviments tensos, rígids i lents en la representació gràfica)
- Irregularitats i variabilitat en el traç (com per exemple, l'amplitud exagerada del traç, que ocupa tota la fulla i no és capaç de respectar un contorn delimitat...)

ALTERACIÓ DE LA PRENSIÓ

Estratègies per afavorir la prensió

- Practicar de forma divertida i com a joc **la prensió** (com per exemple agafar d'objectes petits amb pinces, clavar clavilles, etc).
- Regular el control i la prensió del llapis (hi ha infants que es cansen molt amb la força que fan).
- Donar temps en la realització del traç.

<https://www.tokomainanindonesia.com/>

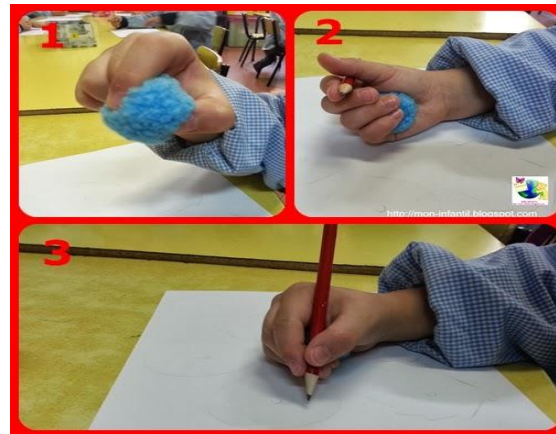
Estratègies per afavorir la prensió del llapis

Blanca Ivelisse Morales Marrero
@blancaive47·Terapeuta de Habla y Lenguaje

<http://infantil.arcangelsantrafel.com/2016/09/trucos-per-agafar-be-el-llapis.html>

<http://mon-infantil.blogspot.com/2013/11/truco-para-coger-bien-el-lapiz-la.html>

Adaptador llapis Lladó

Delimitació contorn dibuix

<https://www.pinterest.es/pin/313985405269978338/>

Cinta adhesiva
de colors

Delimitació lletres i grafies de número

Els infants a partir dels 3 anys i mig poder fer servir com a suport per escriure el seu nom o fer les grafies dels números **amb fulls amb pauta**, com a guia per l'escriptura, començar amb rengles amples i grans, després s'aniran fent més estrets.

Jugar amb Divermagic. Afavoreix la motivació, la prensió, la precisió, la força, el to i la direccionalitat.

Donar significació a la tasca a realitzar en funció de l'edat de l'infant. Al voltant dels 3 anys fer un sol, una pilota, un cor, un peix, etc. Al voltant dels 4 anys i mig fer una targeta d'aniversari, llista de la compra....

Pintar sobre el plàstic, deixar assecar, desenganxar i després es poden fer moltes coses:

- ✓ Decorar finestres, objectes
- ✓ Seguir camins puntejats
- ✓ Fer targetes...

**Si teniu algun dubte o consulta , podeu contactar amb els
vostres professionals de referència del CDIAP Parc Taulí.**

